

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

June 2022 | PL

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

ARTYKUŁ WSTĘPNY

Edytorial

Zasada równości płci w opracowywaniu budżetu UE

Budżety nie są neutralne pod względem płci. Mogą one być np. wskaźnikami zaangażowania w zaspokajanie potrzeb kobiet i osiągnięcie równości płci.

W związku z tym Komisja Spraw Finansowych i Budżetowych EKES-u postanowiła przeprowadzić dogłębną analizę sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci. O czym jednak mówimy? Mówimy o uwzględnianiu perspektywy równości płci przy opracowywaniu i wykonywaniu budżetu. Oznacza to promowanie rozliczalności i przejrzystości w odniesieniu do potencjalnego wpływu decyzji dotyczących wydatków na równouprawnienie płci, przy określeniu grup docelowych beneficjentów w celu uniknięcia dyskryminacji lub nierówności we wdrażaniu różnych polityk i działań. Metodologia ta pozwala lepiej zrozumieć, w jaki sposób dochody i wydatki w ramach polityki różnych organów, instytucji i rządów mogą mieć różny wpływ na kobiety i mężczyzn. Może również przyczynić się do wykorzystania zasobów publicznych w sposób, który może sprawić, że budżety i strategie polityczne staną się bardziej wydajne i skuteczne.

Budżet uwzględniający aspekt płci opiera się na zobowiązaniu UE do upowszechniania aspektu płci. Parlament Europejski i Rada wielokrotnie wzywały państwa członkowskie do wprowadzenia i wdrożenia tego podejścia. Komisja Europejska dużą wagę przywiązuje również do metodologii, która umożliwiłaby ocenę wpływu na aspekt płci wydatków w całym budżecie UE.

Z badania zleconego przez komisję BUDG Parlamentu Europejskiego wynikło zalecenie, aby PE, Komisja Europejska i Rada podjęły działania mające na celu uwzględnienie zasady równości płci przy sporządzaniu budżetu UE. Rezolucja Parlamentu Europejskiego wykazała jego zaangażowanie na rzecz sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci, również w celu wywarcia wpływu na inne instytucje UE w przyszłości.

Uważam, że Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny jest bardzo dobrze przygotowany do zastosowania się do tego zalecenia. Oczywiście Parlament Europejski mógłby wykorzystać debaty w sprawach budżetu i absolutorium budżetowego na sesji plenarnej, aby wezwać do osiągnięcia tego celu. Uwzględnienie w budżecie aspektu płci oraz stosowanie tej zasady przez instytucje europejskie będzie nieuchronnie wymagało zaangażowania politycznego i działań legislacyjnych. Poważnie się zastanowimy, czy jako instytucja konsultacyjna reprezentująca organizacje społeczeństwa obywatelskiego możemy uczestniczyć w tym strategicznym i ważnym procesie.

Giulia Barbucci, wiceprzewodnicząca EKES-u ds. budżetu

DO ODNOTOWANIA

20 czerwca 2022 r., Bruksela

[Konferencja nt. podejścia „Jedno zdrowie”](#)

6 lipca 2022 r., Bratysława, Słowacja

[Praworządność: dlaczego powinna nas obchodzić?](#)

13–14 lipca 2022 r., Bruksela

Sesja plenarna EKES-u

31 lipca 2022 r., godz. 10.00 (czasu brukselskiego)

W DRODZE Z UKRAINY DO ...

Kolja mieszka z rodzinnym kotem w swoim mieszkaniu w centrum Irpienia, częściowo zniszczonym w wyniku rosyjskich ataków powietrznych. Choć reszta rodziny uciekła do Francji, on zdecydował się pozostać – uważał, że musi bronić swojego domu i rzeczy osobistych. Z dumą pokazywał nam zdjęcia swoich dzieci i ich medale w dyscyplinie baletu i taekwondo. Jest pewien, że spotka się z nimi wkrótce, „kiedy to wszystko się skończy”.

Costas Constantinou jest redaktorem naczelnym cypryjskiej gazety „Politis”. Był w Ukrainie w marcu, a następnie w kwietniu, jako korespondent informujący o wojnie, kryzysie uchodźczym i walce o przetrwanie zwykłych Ukraińców. Bardzo dziękujemy **Costasowi**

Constantinou za podzielenie się z nami tymi uchwyconymi w obiektywie chwilami. (ks)

W PUNKT

W kolumnie „W punkt” członkinie i członkowie EKES-u dzielą się poglądami na temat ważnych kwestii w programie europejskim. **Alena Mastantuono** jest współsprawozdawczynią opinii „REPowerEU: Wspólne europejskie działania w kierunku bezpiecznej i zrównoważonej energii po przystępnej cenie”, przyjętej przez EKES na majowej sesji plenarnej. Dziś opowiada naszym czytelnikom o nowym pakiecie dotyczącym planu REPowerEU, przedstawionym przez Komisję Europejską 18 maja 2022 r. (ehp)

EUROPA W ROSYJSKIEJ RULETCE

Materializują się groźby Kremla dotyczące odcięcia Europy od rosyjskiego gazu. Po Polsce i Bułgarii również Finlandia, Dania i Niderlandy dołączyły do listy państw, które naraziły się rządowi rosyjskiemu i którym odciął on dostawy gazu.

Komisja Europejska opublikowała 18 maja plan REPowerEU o wartości 300 mld EUR, zakładający rezygnację z importu rosyjskich surowców energetycznych do 2027 r. Rządy państw UE szukają rozwiązań, by sprawnie zastąpić rosyjskie dostawy energii. Przyspieszają wprowadzanie odnawialnych źródeł energii i sięgają do finansowych rezerw, aby zbudować infrastrukturę niezbędną do importu i magazynowania skroplonego gazu ziemnego. Poszukują również obszarów, w których można oszczędzać energię i zastąpić gaz. Tymczasem zegar tyka i nikt nie wie, kto będzie kolejnym celem w rosyjskiej ruletce. Jedno jest pewne: sytuacja jest bardzo poważna i wymaga bezprecedensowych działań.

Dodatkowe inwestycje w infrastrukturę i rozwój odnawialnych źródeł energii wydają się trudne, zwłaszcza w okresie odbudowy gospodarczej po kryzysie COVID-19. Każde wydane euro musi być generowane w gospodarce, która obecnie boryka się z wysoką inflacją, a gdy jest pożyczane, ma swoją cenę i przyczynia się do ryzyka zadłużenia. Jednocześnie, zgodnie z zasadami rynkowymi, gdy popyt jest wyższy, ceny również rosną. Ponadto dodatkowe koszty bezpieczeństwa i ochrony spowodowane wojną oznaczają groźbę dalszego wzrostu cen energii. Innym wyzwaniem są przerwy w łańcuchach dostaw, które utrudniają rozwój odnawialnych źródeł energii.

Aby szybciej wprowadzać czyste technologie, w planie REPowerEU skupiono się – słusznie – na przyspieszeniu procedur wydawania zezwoleń, a nowe projekty w dziedzinie energii wiatrowej i słonecznej zaliczono do działań „nadrzędnego interesu publicznego”. Wezwano również, zgodnie z opinią EKES-u w sprawie komunikatu REPowerEU, do określenia na poziomie krajowym obszarów docelowych w strefach o niskim ryzyku środowiskowym. Jednocześnie zaproponowano zwiększenie celu UE w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 45% do 2030 r. (z 40% wyznaczonych w ubiegłym roku) oraz w zakresie efektywności energetycznej z zakładanego w lipcu 2021 r. celu 9% do 13%. Proponuje się również wprowadzenie obowiązku stosowania paneli słonecznych w budynkach publicznych i nowych budynkach mieszkalnych (odpowiednio do 2025 r. i 2029 r.) Biorąc pod uwagę obecną sytuację na rynku, oczywiste jest, że osiągnięcie tych celów jest po prostu technicznie niemożliwe. Dobrze jest być ambitnym, ale nasze cele muszą być też realistyczne i wiarygodne.

Komisja zwraca również w planie uwagę, że rezygnacja z rosyjskiej energii doprowadzi do wyższych i mniej stabilnych cen energii w Europie. Sytuacja wymaga od państw członkowskich ukierunkowanych środków tymczasowych, które w jak najmniejszym stopniu zniekształcą rynek UE, lub środków na poziomie UE, które nie będą szkodziły wysiłkom na rzecz dekarbonizacji ani nie będą zagrażały dostawom energii. Ogólnie rzecz biorąc, interwencje rynkowe mogą oznaczać ryzyko z punktu widzenia celów długoterminowych, ponieważ powodują niepewność inwestycyjną i zniechęcają do dekarbonizacji w przemyśle energetycznym.

Przekonaliśmy się już, że europejski rynek energii elektrycznej może działać właściwie, bez ryzyka ograniczania produkcji, a nawet przerw dostaw prądu na niektórych obszarach. Solidarność między państwami członkowskimi na unijnym rynku energii będzie miała kluczowe znaczenie, nie tylko w perspektywie najbliższej zimy, ale także kolejnej rundy rosyjskiej ruletki.

Alena Mastantuono, członkini EKES-u

„JEDNO PYTANIE DO...”

Jedno pytanie do...

W tej sekcji zachęcamy członkinie i członków EKES-u do udzielenia odpowiedzi na pytanie dotyczące tematu postrzeganego przez nich jako priorytetowy w europejskim kalendarium.

Na swojej majowej sesji plenarnej Komitet przyjął rezolucję nt.: „Jak poprawić zaangażowanie zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego w krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności?” Jednym z trzech sprawozdawców odpowiedzialnych za rezolucję jest **Luca**

Jahier, a pozostali to Gonçalo Lobo Xavier i Javier Doz Orrit.

Poprosiliśmy **Lukę Jahiera**, byłego przewodniczącego Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (2018–2020) oraz obecnego wiceprzewodniczącego grupy ds. europejskiego semestru, o odpowiedź na pytanie związane z tym tematem. (ehp)

Luca Jahier: Krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności s? w zaawansowanej fazie realizacji

EKES info: Na jakim etapie znajdują się krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności w państwach członkowskich?

Luca Jahier: Rok temu byliśmy na samym początku wdrażania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności – wtedy bardzo niewiele krajów mogło pochwalić się postępami w przygotowaniu planów krajowych.

Na tamtym etapie chodziło przede wszystkim o to, by podkreślić, jak ważne jest stosowanie artykułu 18 rozporządzenia UE w sprawie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, który dotyczy obowiązku angażowania przez państwa członkowskie organizacji społeczeństwa obywatelskiego, partnerów społecznych, władz lokalnych, uczelni wyższych oraz innych zainteresowanych stron w przygotowanie, realizację i monitorowanie planów. Chodziło też o to, by sprawdzić, na ile kraje faktycznie wywiązują się z tego obowiązku.

W tym roku 26 krajów sfinalizowało swoje plany (Niderlandy są na końcowym etapie tego procesu); ponadto 24 plany zostały już zatwierdzone i wiele z nich jest realizowanych. Wyjątkiem są tu dwa państwa ze względu

na dotyczący je mechanizm warunkowości w zakresie praworządności. W niektórych przypadkach plany zostały już w pełni zakończone, uzyskały pozytywną ocenę UE odnośnie do pierwszych sześciu miesięcy ich wdrażania i czynione są szybkie postępy w odniesieniu do drugiego sześciomiesięcznego okresu. Należy odnotować, że stosowanie w praktyce artykułu 18 wspomnianego rozporządzenia obejmuje znacznie więcej aspektów i że obecnie ostateczna treść krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności jest ogólnie pozytywnie oceniana przez zorganizowane społeczeństwo obywatelskie.

Mimo że istnieje wiele różnic jakościowych, jeśli chodzi o stopień zaangażowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego w poszczególnych państwach członkowskich – w niektórych z nich jest ono minimalne – to wyodrębniono również kilka bardzo dobrych praktyk. Na przykład w Austrii, Francji, Luksemburgu, Hiszpanii i Szwecji istnieje ścisła, konstruktywna i przejrzysta współpraca z rządami, wzmacniana stałym dialogiem. W Czechach, Estonii, Finlandii, Włoszech i Hiszpanii stworzono stronę internetową na użytek kampanii dotyczącej Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności lub rządowy portal internetowy zawierający przejrzyste informacje dostępne dla ogółu społeczeństwa. We Włoszech w listopadzie 2021 r. ustanowiono na szczeblu rządowym stałe partnerstwo okrągłego stołu, koordynowane przez przewodniczącego Krajowego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego. W Chorwacji zorganizowane społeczeństwo obywatelskie uczestniczy w przygotowywaniu przetargów dotyczących wdrożenia krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności. W Portugalii utworzono Krajowy Komitet Monitorujący obejmujący m.in. przedstawicieli partnerów społecznych, uczelni wyższych i sektora społecznego.

Można z tego wnioskować, że należy w dalszym ciągu podkreślać, jak ważne jest zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego, zachęcać państwa członkowskie do uczenia się z pozytywnych doświadczeń i stosowania tych najlepszych praktyk. Możemy też potwierdzić, że wysokiej jakości, skuteczne i stabilne uczestnictwo organizacji społeczeństwa obywatelskiego w zarządzaniu gospodarczym w państwach członkowskich powinno opierać się na przepisach prawnych, a także na publicznych i przejrzystych procedurach określonych w dyrektywie lub rozporządzeniu UE.

ZGADNIJ, KOGO ZAPROSILI?MY.

Niespodziewany go??

Co miesiąc w tej kolumnie przedstawiamy czytelnikom i czytelniczkom osobę publiczną, której praca i zaangażowanie stanowią źródło inspiracji. Osoba ta świeci przykładem dzięki swojej odwadze, sile charakteru oraz determinacji w działaniu, a jej hart ducha zasługuje na szacunek. W tym miesiącu gościmy **Kostasa Onisenkę**.

Kostas Onisenko jest dziennikarzem, który od 20 lat pracuje dla greckich mediów, czasopism i stacji telewizyjnych. Od 2014 r. relacjonuje wojnę rosyjsko-ukraińską, a od 5 lat mieszka w Kijowie, skąd przesyła relacje do różnych greckich środków masowego przekazu. Regularnie – za pośrednictwem swych stron w portalach społecznościowych – informuje opinię publiczną w Grecji o rozwoju sytuacji w Ukrainie.

Obiektywizm czy moralność??? Dylemat mediów związany z relacjonowaniem wojny w Ukrainie

Od czasu wojny w Wietnamie międzynarodowe środowisko dziennikarskie skłania się ku obiektywizmowi relacji wojennych, innymi słowy wystrzega się poparcia dla którejkolwiek ze stron. Ten nowy zwyczaj uznano za oznakę ogromnego postępu na drodze do obiektywizmu w przeciwieństwie do wcześniejszej praktyki dziennikarstwa wojennego, w ramach której dziennikarze byli związani z armią danego kraju. Oczywiście było to możliwe dzięki rozwojowi gospodarczemu mediów, a także dzięki temu, że większość konfliktów rozgrywała się z dala od siedziby dużych przedsiębiorstw medialnych. Były to „obce” wojny, w związku z czym dziennikarzom było stosunkowo łatwo zachować dystans emocjonalny. Wojna w Ukrainie podważyła tę teorię i w najbliższej przyszłości prawdopodobnie doprowadzi do istotnych zmian w ogólnym funkcjonowaniu mediów oraz w ich kontaktach ze społeczeństwem i państwem.

Z punktu widzenia komunikacji wojnie w Ukrainie, która rozpoczęła się od inwazji Rosji na Krym w 2014 r., od początku towarzyszyły wierutne kłamstwa. Zarówno małe, jak i duże media międzynarodowe opisywały „gnębienie rosyjskojęzycznej ludności przez neonazistów” w zachodniej Ukrainie, czym Kreml usprawiedliwiał dalsze okrucieństwa. Publikacja tych doniesień była nie tyle wyrazem niekompetencji zachodnich mediów, co oznaką, że zachodni system medialny nie jest gotowy, by poradzić sobie z taką falą zorganizowanej i finansowanej przez Moskwę dezinformacji. Był to sygnał, że Moskwa wykorzystuje wolności gwarantowane w świecie zachodnim, by je zaatakować.

Gdy stało się to oczywiste, zwłaszcza w ciągu ostatnich trzech miesięcy, wielu zagranicznych dziennikarzy otwarcie stanęło po stronie Ukrainy. Stało się tak nie tylko dlatego, że Ukraina stawia czoła niczym niesprowokowanej napaści, lecz również dlatego, że dziennikarze ci zrozumieli, że jest to atak na wszystkie zasady i wartości, na których opiera się między innymi wolność wypowiedzi i funkcjonowanie mediów.

Na pierwszy rzut oka ten wybór można by postrzegać jako zobowiązanie środowiska dziennikarzy do zachowania obiektywizmu, jakkolwiek obiektywne i bezstronne może być przedstawienie gwałciciela i jego ofiary. Ta wojna pokazała wyraźniej niż kiedykolwiek wcześniej, że zachowanie obiektywnego dystansu między ofiarą a przestępcą jest zawsze korzystne dla przestępcy.

Trudność wynikała również z konieczności dokonania wyboru między obiektywizmem a moralnością. Być może wydaje się to dziwne, lecz wiele dużych mediów boryka się z tym dylematem. Pojawiło się również pytanie, czy Europa – przynajmniej w kształcie wyobrażonym przez Ukraińców – jest gotowa bronić swych wolności, nawet jeżeli wymaga to zaostrej kontroli ich potencjalnego naruszania.

Od ośmiu lat społeczeństwo ukraińskie, a szczególnie dziennikarze w Ukrainie mają świadomość, że zdaniem Federacji Rosyjskiej – a od teraz także każdej innej siły spiskującej przeciwko europejskim zasadom i wartościom – wolność wypowiedzi i media jako instytucja mogą być wykorzystywane jako narzędzie wojny.

Przeciwko nam.

Pomimo napaści wojskowej na Ukrainę przez ostatnie osiem lat Ukraińców przedstawiano również jako odpowiedzialnych lub współodpowiedzialnych za tę sytuację. Byli opisywani jako przestępcy, choć w rzeczywistości byli ofiarami. Jedną z konsekwencji zauważyć można było na polu bitwy, gdy w Rosję wymierzano mniej sankcji, a w dostawach broni na Ukrainę następowały opóźnienia itp. Wydaje się, że obecnie sytuacja się zmienia nie tylko dzięki wysiłkom dziennikarzy, którzy pomagają obnażyć wierutne kłamstwa Rosji, lecz również dzięki temu, że wielu dziennikarzy ponownie odkrywa swoją rolę w społeczeństwie. Nie jest to rola tchórzliwego informatora, lecz najważniejszy papierek lakmusowy w społeczeństwie, który pomaga między innymi odpowiedzieć na jedno proste pytanie: „Po której stronie jest dobro, a po której – zło?”

Kostas Oniszenko

Kostas Oniszenko jest greckim dziennikarzem, który mieszka i pracuje w Ukrainie jako grecki korespondent medialny.

WIADOMO?CI EKES-U

[Charles Michel w EKES-ie wzywa do utworzenia europejskiej wspólnoty geopolitycznej obejmującej Ukrainę?](#)

Inaugurując majową sesję plenarną, przewodnicząca EKES-u podkreśliła: „Wszyscy razem musimy stawić czoła konsekwencjom wojny na Ukrainie i przyszłym wyzwaniom geopolitycznym. Rola Europy musi ewoluować - od lidera sytuacji kryzysowej do światowego lidera kształtującego przyszłość”.

„Kremlin się mylił - co do własnych zdolności wojskowych, co do siły ukraińskiego oporu, co do determinacji i zjednoczenia Europy” - powiedział przewodniczący Rady Europejskiej **Charles Michel**, który zaproponował nowe podejście do negocjacji dotyczących rozszerzenia.

Ze względu na wolne postępy w negocjacjach z krajami Zachodnich Bałkanów oraz nowe wnioski o przystąpienie ze strony Ukrainy, Gruzji i Mołdawii, UE powinna zastanowić się nad przyjęciem „proporcjonalnego i odpowiednio zarządzanego podejścia do integracji”.

Zdaniem Charlesa Michela „rozwiązanie mogłoby polegać na stopniowej i postępującej integracji zachodzącej podczas procesu akcesyjnego”.

Przewodniczący Rady Europejskiej mówił o utworzeniu europejskiej wspólnoty geopolitycznej, w ramach której UE w większym stopniu pełniłaby rolę lidera politycznego. Jednym z głównych obszarów współpracy w ramach tej wspólnoty byłaby polityka zagraniczna. „Celem jest osiągnięcie konwergencji i pogłębienie współpracy operacyjnej, aby sprostać wspólnym wyzwaniom w zakresie pokoju, stabilności i bezpieczeństwa na naszym kontynencie” – powiedział przewodniczący,

a następnie doprecyzował: „Inicjatywa ta w żaden sposób nie ma na celu zastąpienia rozszerzenia ani znalezienia nowego pretekstu do odkładania spraw na później. Nie stanowi ona również gwarancji dla państw uczestniczących, że pewnego dnia będą one należeć do UE”. (at)

Całociowy i spójny system migracyjny może być orężem Europy przeciwko grozom dyktatorów i kryzysom uchodźczym

W odpowiedzi na popieraną przez państwo instrumentalizację migrantów na granicach zewnętrznych UE - EKES zorganizował konferencję na ten temat, podkreślając dynamikę europeizacji polityki migracyjnej. Autorytarni przywódcy wykorzystują cierpienie ludności, by szantażować Europę, gdyż mają świadomość luk istniejących w polityce migracyjnej na kontynencie.

Konferencja *W kierunku europeizacji polityki migracyjnej? Wnioski, które należy wyciągnąć z instrumentalizacji migrantów i wojny w Ukrainie* odbyła się w połączeniu z posiedzeniem Sekcji Stosunków Zewnętrznych (REX).

Należy odnotować, że instrumentalizacja migrantów przez reżim białoruski nie była pierwszym tego rodzaju przypadkiem, gdyż podobnych nadużyć dopuszczały się Turcja, Libia i Maroko.

Jeśli chodzi o instrumentalizację migrantów jako broń w ręku autorytarnych przywódców, wiceprzewodniczący do spraw promowania naszego europejskiego stylu życia **Margaritis Schinas** stwierdził: *Głównym wnioskiem płynącym z naszej polityki jest to, że będziemy celem ataków dopóty, dopóki nie zdołamy stworzyć wspólnego i uzgodnionego systemu migracyjnego.*

Przewodnicząca EKES-u **Christa Schweng** podkreśliła: *Kryzys uchodźczy pokazał, że migracja rzutuje na wszystkie państwa członkowskie. UE musi wykorzystać ten impuls, by posunąć się naprzód w realizacji nowego paktu o migracji i azylu i wprowadzić zmianę systemową niezbędną do opracowania racjonalnej i opartej na prawach polityki azylowej i migracyjnej UE.*

Nadszedł czas na geopolitykę. Wojna wywiera taki sam wpływ na europejską opinię publiczną jak pandemia, podczas której wykazaliśmy się podobną jednością. Jest to bardzo istotne – zaznaczył wiceprzewodniczący do

W UE nie może być zgody na tę umienię dialogu ze społeczeństwem obywatelskim

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny wezwał instytucje UE do przyjęcia zasady zerowej tolerancji wobec postaw i praktyk państw członkowskich, które utrudniają pracę społeczeństwa obywatelskiego i ograniczają jego przestrzeń w Europie.

By przeciwstawić się takim zjawiskom, EKES zwraca się do UE o podjęcie szeregu środków, np. o wstrzymanie wypłaty funduszy unijnych, krajom, które nie szanują wartości UE, aby zapewnić pełny udział społeczeństwa obywatelskiego na wszystkich etapach kształtowania polityki i zachować demokrację uczestniczącą w Europie.

W opinii „[Rola organizacji społeczeństwa obywatelskiego jako strażników wspólnego dobra w odbudowie społeczeństw i gospodarek UE po pandemii](#)” EKES stwierdził, że europejskie społeczeństwo obywatelskie nadal napotyka wiele istotnych przeszkód, a jego przestrzeń jest znacznie ograniczana w niektórych częściach UE. Dzieje się tak pomimo tego, że społeczeństwo obywatelskie odegrało kluczową rolę w łagodzeniu skutków pandemii i pomimo przykładowej pomocy, jakiej udziela uchodźcom ukraińskim od pierwszych dni rosyjskiej agresji.

Społeczeństwo obywatelskie było główną siłą pomagającą nam przejść przez okres pandemii. Obecnie kryzys ukraiński jasno pokazuje wartość i znaczenie społeczeństwa obywatelskiego dla naszych demokracji, powiedział sprawozdawca opinii **Ioannis Vardakastanis**.

Teraz, gdy społeczeństwo obywatelskie będzie miało do odegrania kluczową rolę w odbudowie po wyniszczającym kryzysie COVID-19, co będzie wymagało udziału wszystkich sił społecznych, UE musi zapewnić możliwość dialogu między społeczeństwem obywatelskim a decydentami politycznymi. Brak takiego dialogu jest jedną z głównych przeszkód, jakie napotyka europejskie społeczeństwo obywatelskie na wszystkich poziomach.

Inną przeszkodą jest brak znaczącego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w procesy decyzyjne dotyczące ważnych obszarów polityki i prawodawstwa.

Zdaniem EKES-u instytucje unijne muszą przyjąć zasadę zerowej tolerancji wobec takich postaw i muszą na nie reagować zdecydowanie i bezkompromisowo, gdyż zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w procesy kształtujące politykę jest nierozłącznie związane z wartościami i traktatami UE. Aby wyeliminować takie praktyki, należy wdrożyć regulacje prawne na szczeblu europejskim i krajowym.

Organizacje społeczeństwa obywatelskiego powinny otrzymywać od władz unijnych, krajowych i lokalnych wsparcie finansowe i techniczne, aby rozwijać swe działania, jednak bez uszczerbku dla ich niezależności. (II)

Warunkiem pomyślnej odbudowy jest systematyczne angażowanie w ni? europejskiego społeczeństwa obywatelskiego

EKES przyjął nową rezolucję w sprawie zaangażowania zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego we wdrażanie i monitorowanie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności. Niedawne konsultacje pokazują, że wbrew uregulowaniom udział zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego jest niewystarczający.

Komitet wzywa do ustanowienia jasnych zasad, aby skutecznie temu zaradzić i przywrócić gospodarkę na odpowiednie tory. Podczas debaty na temat przyjęcia rezolucji przewodnicząca EKES-u **Christa Schweng** zaznaczyła, że niezbędne jest zaangażowanie zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego w reformy wskazane w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności, aby poprawić jakość, przejrzystość i wdrażanie nowych strategii politycznych. **Gonçalo Lobo Xavier**, wiceprzewodniczący grupy ds. europejskiego semestru, podzielił się niektórymi kluczowymi ustaleniami z konsultacji.

*Zorganizowane społeczeństwo obywatelskie ogólnie pozytywnie ocenia ostateczną treść krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności. Niemniej często przykłada się w nich zbyt małą wagę do wymiaru społecznego – podkreślił. Przewodniczący grupy ds. europejskiego semestru **Javier Doz Orrit** przedstawił główne zalecenia. Zaapelował również do państw członkowskich, by pilnie spełniły zasady określone w Instrumencie na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, a Komisję Europejską i Parlament wezwał do egzekwowania tych przepisów. Wiceprzewodniczący grupy ds. europejskiego semestru **Luca Jahier** zaprezentował niektóre dobre praktyki i stwierdził, że problem braku skutecznego, odznaczającego się wysoką jakością udziału organizacji społeczeństwa obywatelskiego w zarządzaniu gospodarczym UE nie zostanie rozwiązany, jeśli nie przeprowadzi się reformy europejskiego semestru.*

Valdis Dombrovskis, wiceprzewodniczący wykonawczy Komisji Europejskiej, który również wziął udział w debacie, podkreślił wpływ rosyjskiej inwazji na Ukrainę na globalną odbudowę gospodarczą i na UE, a także kroki potrzebne do poradzenia sobie z sytuacją i do dalszego rozwoju. (tk)

Wojna w Ukrainie stanowi poważne wyzwanie dla polityki spójności UE, ostrzega EKES

Polityka spójności ma kluczowe znaczenie dla przezwyciężenia kryzysu związanego z COVID-19, osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. i zmniejszenia dysproporcji w Europie. W niedawnej opinii EKES ostrzega, że najpoważniejszym wyzwaniem w najbliższej przyszłości jest wojna w Ukrainie.

Potrzebne są natychmiastowe działania, by pomóc uchodźcom i zapewnić integrację europejską Ukrainy. EKES podkreślił w swej opinii, że zdecydowanie popiera bezzwłoczne przystąpienie Ukrainy do UE i wzywa do odpowiedniego dostosowania polityki spójności i związanych z nią instrumentów finansowych.

Konkretnie sugeruje utworzenie odrębnego funduszu unijnego, by ułatwić powojenną odbudowę i rozwój. W opinii przyjętej na majowej sesji plenarnej przeanalizowano komunikat Komisji Europejskiej na temat sprawozdania „Spójność w Europie do 2050 r.”

Sprawozdanie to zostało opublikowane dwa tygodnie przed rosyjską inwazją na Ukrainę i w związku z tym nie uwzględnia jej skutków. Sprawozdawca **Krzysztof Balon** powiedział: *W perspektywie krótko- i średnioterminowej największym wyzwaniem dla polityki spójności jest rosyjska napaść, która w rzeczywistości jest również aktem agresji wobec Unii Europejskiej.* Współsprawozdawca **Gonçalo Lobo Xavier** dodał: *Polityka spójności nadal jest podstawowym narzędziem odbudowy i zwiększania odporności europejskiej gospodarki, a szczególną uwagę należy zwrócić na MŚP.* (tk)

[EKES wzywa do stworzenia otwartej i bezpiecznej strefy Schengen](#)

Wojna w Ukrainie, która spowodowała bezprecedensowy napływ uchodźców szukających schronienia w UE, wskazuje na pilną potrzebę skutecznych, ludzkich i humanitarnych wspólnych europejskich przepisów dotyczących migracji i azylu w otwartej, ale równie bezpiecznej strefie Schengen, zgodnie z opinią Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKES-u) przyjętą na sesji plenarnej w maju.

Rosyjska wojskowa agresja na Ukrainę całkowicie zmieniła sytuację. Jest to największe zagrożenie dla funkcjonowania strefy Schengen i bezpieczeństwa UE w całej jej historii. Prerażające wydarzenia w Ukrainie potwierdzają, że bezpieczeństwo zewnętrznych granic strefy Schengen i stabilność są warunkami wstępnymi wewnętrznego bezpieczeństwa Europy, powiedział **Krzysztof Balon**, sprawozdawca [opinii „Pakiet dotyczący unii bezpieczeństwa/pakiet dotyczący Schengen”](#)

Dodał też, że EKES popiera stanowisko Komisji, zgodnie z którym wszelkie przypadki zamykania granic między krajami strefy Schengen powinny mieć charakter tymczasowy.

W opinii, która zawiera ocenę niedawnego pakietu Komisji aktualizującego zasady funkcjonowania strefy Schengen, EKES stwierdził, że dążenie państw członkowskich do bezpieczeństwa będzie skuteczniejsze, jeżeli zamiast wprowadzać kontrole na granicach wewnętrznych, zwiększą one i wzmocnią współpracę i koordynację między organami wykonawczymi.

W opinii położono duży nacisk na zagwarantowanie, by zarządzając granicami, migracją i azylem, UE i państwa członkowskie przestrzegały zawsze Karty praw podstawowych, zwłaszcza prawa do swobodnego podróżowania i osiedlania się, a także prawa do azylu i zasady *non-refoulement*. To samo dotyczy wszystkich form współpracy policyjnej i sądowej między państwami członkowskimi.

EKES wezwał państwa członkowskie do proaktywnego wspierania mechanizmu solidarności i podziału odpowiedzialności za zarządzanie migracją, zgodnie z przepisami nowego paktu o migracji i azylu.

Mechanizmy solidarności mogą być rozwijane między państwami członkowskimi w oparciu o dyrektywę w sprawie tymczasowej ochrony, która właśnie została uruchomiona w kontekście rosyjskiej agresji na Ukrainę i którą EKES przyjął z dużym uznaniem. Komisja powinna rozważyć wdrożenie dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony dla osób spoza UE w przypadku przyszłych poważnych kryzysów wymagających pilnych działań.

Ponadto EKES ponownie wyraził swoje zaniepokojenie w związku z tym, że Rumunia, Bułgaria, Chorwacja i Cypr nadal pozostają wykluczone ze strefy Schengen oraz przyłączył się do wezwania Komisji, by Rada podjęła szybkie i zdecydowane działania na rzecz zmiany tego stanu rzeczy. (II)

[EKES pochwała długo oczekiwany plan działania na rzecz gospodarki społecznej](#)

Jego zdaniem skuteczność planu zwiększyłyby bardziej zdecydowane działania w czterech obszarach. Poza tym z zadowoleniem stwierdza, że wiele jego propozycji zostało w nim uwzględnionych.

W przyjętej na majowej sesji plenarnej [opinii](#) EKES wyraził aprobatę dla [planu działania Komisji Europejskiej na rzecz gospodarki społecznej](#), w którym uwzględniono wiele z jego propozycji przedstawianych przez ponad 10 lat.

*Jesteśmy zachwyceni, że ten długo oczekiwany plan został przyjęty, lecz to dopiero początek pracy, powiedział sprawozdawca opinii **Giuseppe Guerini**. Nadszedł czas na realizację planu za pomocą śmiałych i długoterminowych środków. EKES opracował wiele nowatorskich i konkretnych propozycji zapewniających pełne spożytkowanie potencjału gospodarki społecznej w jak największej liczbie państw członkowskich.*

EKES wyodrębnił cztery kluczowe części planu, w których – jego zdaniem – można by przedsięwziąć bardziej stanowcze działania:

- sprawniejsze formy współpracy między organami administracji publicznej a przedsiębiorstwami społecznymi współpracującymi w zakresie świadczenia usług w interesie ogólnym na poziomie lokalnym,

przy czym w dyrektywie w sprawie zamówień publicznych należy wyraźnie odróżnić realizację interesu ogólnego od działalności napędzanej przez konkurencję,

- działania regulacyjne, być może za pomocą wytycznych, w celu wyjaśnienia wymogów dotyczących dostępu do pomocy państwa oraz puli wsparcia dostępnej dla państw członkowskich, tak by mogły wykorzystać całą możliwą elastyczność na pomoc dla przedsiębiorstw społecznych; proponowana przez Komisję organizacja warsztatów i seminariów internetowych nie będzie wystarczająca,
- stworzenie przez państwa członkowskie z pomocą UE systemu gwarantowanych kredytów i pożyczek na wzór systemu już istniejącego dla MŚP w całej UE; słuszne jest wprowadzanie nowych produktów finansowych w celu wykorzystania finansowania prywatnego na przedsiębiorstwa społeczne, lecz wiele z nich potrzebuje wsparcia w dostępie do codziennego kredytu,
- specjalne opodatkowanie gospodarki społecznej jest dobrym pomysłem, lecz państwa członkowskie potrzebują wsparcia na drodze do skoordynowanej harmonizacji podatkowej, być może w formie dobrych praktyk w niektórych z nich, takich jak zwolnienia podatkowe z tytułu zysków niepodzielonych, obniżki stawek VAT, obniżki kosztów ubezpieczenia społecznego lub zwolnienia z nich. (dm)

Europa musi zdecydowanie zwalczać? rozprzestrzenianie się? mowy nienawiści i przestę pstw z nienawiści

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) w opinii przyjętej na majowej sesji plenarnej popiera inicjatywę Komisji Europejskiej dotyczącą rozszerzenia wykazu przestępstw UE o

wszystkie formy przestępstw z nienawiści i nawoływania do nienawiści i zachęca Radę do przyjęcia tego wniosku.

Organizacje społeczeństwa obywatelskiego bezpośrednio doświadczyły nawoływania do nienawiści i przestępstw z nienawiści, zarówno gdy były ich ofiarami, jak i gdy pomagały dotkniętym nimi społecznościom. W związku z tym Komitet uznaje potrzebę ochrony godności ludzkiej, praw podstawowych i równości. *Demokracja i sama UE nie są możliwe, jeśli ludzie żyją w lęku i wstydzie* – stwierdził sprawozdawca Cristian Pîrvulescu.

Dzięki postępowi w mediach społecznościowych i swobodzie przemieszczania się sfera publiczna UE stała się bardziej zintegrowana. Dlatego też do skutecznego zwalczania nienawiści niezbędne są obecnie wspólne podstawy. Podnoszenie świadomości i edukacja są również niezbędne do określenia wpływu takich zjawisk i zapobiegania im. Komitet zaleca zwrócenie szczególnej uwagi na osoby, które odgrywają ważną rolę w zwalczaniu nienawiści, takie jak nauczyciele, dziennikarze i pracownicy organów ścigania. Wzywa również przywódców politycznych do odpowiedzialnego działania.

EKES podkreśla kluczową rolę partnerów społecznych na poziomie lokalnym w zapobieganiu przestępstwom z nienawiści i ich zwalczaniu. *Organizacje społeczeństwa obywatelskiego są naszymi społecznymi strażnikami walki z nienawiścią* – powiedziała współsprawozdawczyni Milena Angetowa. UE musi promować ich kodeksy postępowania i dobre praktyki oraz zapewnić większe finansowanie, tak aby jak najlepiej wykorzystać ich wiedzę fachową. (gb)

Godna praca: działo?o? gospodarca nie mo?e odbywa? si? kosztem ludzkiej godno?ci i wolno?ci.

Gwałtowny wzrost przypadków pracy dzieci i pracy przymusowej, a także ciągle wykorzystywanie pracowników na całym świecie sprawiają, że działania UE na rzecz godnej pracy stają się coraz pilniejsze.

Zorganizowane 4 maja wysłuchanie „Godna praca na całym świecie” zgromadziło członkinie i członków EKES-u oraz przedstawicielki i przedstawiciele instytucji europejskich, Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), środowiska akademickiego i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Wysłuchanie miało na celu zebranie poglądów, które zostaną wykorzystane w przygotowywanej opinii EKES-u na ten temat skupiającej się na przyjętym w lutym komunikacie Komisji „Godna praca na całym świecie” oraz na wniosku dotyczącym dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Dzięki tym inicjatywom Komisja pragnie uczynić z UE lidera w zakresie godnej pracy zarówno w Europie, jak i na świecie, a także umożliwić milionom ludzi godną pracę i godne życie.

„Marzy nam się przyszłość, w której praca ma godny charakter. Niestety nie jest to rzeczywistością dla setek milionów ludzi na całym świecie, co utrudnia osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju”, stwierdziła sprawozdawczyni opinii **María del Carmen Barrera Chamorro**.

Pandemia COVID-19 jeszcze pogorszyła sytuację w świecie pracy; wiele państw odnotowuje wzrost przypadków niepewnych warunków pracy. Sytuacja ta nieproporcjonalnie dotknęła kobiety, a także grupy szczególnie wrażliwe: dzieci i pracowników w gospodarce nieformalnej. Liczba dzieci zmuszonych do pracy zaczęła się zwiększać już przed pandemią i wzrosła o ponad 8 mln w okresie między 2016 i 2020 r., mimo spadku odnotowanego we wcześniejszych latach.

Obecnie 160 mln dzieci, tj. jedno na dziesięć na całym świecie, pracuje. 25 mln osób znajduje się w sytuacji pracy przymusowej. Z powodu braku adekwatnego zabezpieczenia społecznego dodatkowo 46 mln dzieci może zostać zmuszonych w najbliższej przyszłości do podjęcia pracy.

Celem inicjatywy UE jest zachęcanie do bardziej zrównoważonych i odpowiedzialnych praktyk na rynku wewnętrznym, w krajach spoza UE i we wszystkich globalnych łańcuchach wartości. Kluczowymi narzędziami

będzie polityka UE w zakresie przejrzystości i odpowiedzialności przedsiębiorstw. Planuje się również wprowadzenie instrumentu prawnego zakazującego sprzedaży produktów pochodzących z pracy przymusowej. Wszystkie strategie polityczne będą promować równość i niedyskryminację.

„Z zadowoleniem przyjmujemy inicjatywę Komisji, ale potrzebne są ambitniejsze działania i zintegrowana polityka oparta na uniwersalnych prawach człowieka. Godna praca leży w interesie ludzi, ale także przedsiębiorstw, konsumentów i planety”, stwierdziła **María del Carmen Barrera Chamorro**. (II)

UE musi znieść bariery utrudniające zatrudnienie młodych z niepełnosprawnościami

W wysłuchaniu EKES-u 8 kwietnia z udziałem czołowych podmiotów polityki w dziedzinie niepełnosprawności, w tym partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, na pierwszy plan wysunęła się potrzeba

zwiększenia wskaźnika zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami, zwłaszcza młodych. Pomimo starań w dziedzinie prawa z danych wynika, że z powodu stereotypów przedstawiających osoby z niepełnosprawnościami jako niewydajne wiele z nich nadal doświadcza dyskryminacji w miejscu pracy.

Głównym wnioskiem było to, że w nowej strategii UE na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami dostrzega się problemy młodych ludzi z niepełnosprawnościami w dziedzinie zatrudnienia i kształcenia. Jednak partnerzy społeczni wciąż jeszcze nie wiedzą, jak ambitne będą te wysiłki.

Młode osoby z niepełnosprawnościami muszą pokonywać przeszkody stojące na drodze do zatrudnienia zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym. W istocie stopa bezrobocia osób z niepełnosprawnościami jest nieproporcjonalnie wysoka w porównaniu z ogółem społeczeństwa, zwłaszcza w przypadku kobiet i ludzi młodych. Zgodnie z najnowszymi danymi dostępnymi na szczelbu UE mają one o 24,4% mniejsze szanse na przyjęcie do pracy. Wydaje się, że pandemia COVID-19 jeszcze bardziej pogłębiła te nierówności.

Daphne Nathalie Ahrendt, starsza kierowniczk ds. badań w Eurofound, przedstawiła wyniki badania Fundacji: 27% respondentów z niepełnosprawnościami jest bezrobotnych w porównaniu z 12% ankietowanych bez niepełnosprawności. 55% z nich uznaje swą sytuację finansową za niestabilną w stosunku do 38% rówieśników bez niepełnosprawności. Przeważająca większość respondentów z niepełnosprawnościami jest bardziej narażona na depresję i samotność.

Zdaniem **Francescy Sbianchi** z komitetu młodzieży Europejskiego Forum Osób z Niepełnosprawnościami „wiele osób z niepełnosprawnościami ponosi wyższe koszty życia, w związku z czym by zapewnić sobie

godne życie, musi polegać na zasiłkach i usługach wsparcia”. Jednym z podstawowych warunków wyeliminowania w pewnym stopniu nierówności jest umożliwienie tym osobom zachowania zasiłków w chwili rozpoczęcia pracy, gdyż potrzebują czasu na osiągnięcie niezależności finansowej.

Stefan Tromel z Międzynarodowej Organizacji Pracy zwrócił uwagę, że choć nowe formy zatrudnienia są szansą na włączenie szerszej rzeszy osób z niepełnosprawnościami, dane OECD pokazują, że istnieje luka w umiejętnościach cyfrowych tych osób i osób bez niepełnosprawności, a praca zdalna musi pozostać swobodnym wyborem. By wypełnić tę lukę i poprawić dostępność miejsc pracy, związki zawodowe muszą współpracować z partnerami społecznymi: rady społeczno-gospodarcze we wszystkich krajach mogą być odpowiednim forum współpracy.

Osoby z niepełnosprawnościami spotykają się z większą dyskryminacją w młodym wieku. Wziąwszy pod uwagę, że 2022 jest Europejskim Rokiem Młodości, konieczne jest lepsze zrozumienie realiów, z którymi boryka się ta szczególna grupa. (rl)

[Nowe źródła finansowania budżetu UE muszą być stabilne i sprawiedliwe oraz sprzyjać przedsiębiorstwom](#)

Komitet wzywa Komisję Europejską do przeprowadzenia bardziej ukierunkowanych ocen skutków jej wniosków dotyczących nowych źródeł finansowania z budżetu UE z myślą o spłacie długu

w ramach NextGenerationEU.

EKES ogólnie zgadza się z proponowanymi dochodami z zasobów własnych UE dla unijnego budżetu. Powinny one jednak być stabilne i sprawiedliwe oraz nie stanowić obciążenia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw.

W opinii przyjętej na majowej sesji plenarnej EKES wzywa również Komisję do zapewnienia, że jej wnioski będą uwzględniać wstrząsy gospodarcze, a także ostrzega, że cele tych wniosków mogą nie zostać osiągnięte ze względu na konsekwencje wyższych kosztów energii związanych z wojną w Ukrainie.

„Sposób działania nowych zasobów własnych nie powinien szkodzić budżetowi innych programów i instrumentów unijnych; należy także uniknąć zwiększania udziału zasobów własnych opartych na DNB” – powiedział sprawozdawca opinii **Philip von Brockdorff**. Współsprawozdawca **Antonio García del Riego** dodał: „EKES z zadowoleniem przyjmuje wysiłki OECD na rzecz tego, by globalne korporacje płaciły podatki tam, gdzie ma miejsce ich działalność gospodarcza i tworzenie wartości. Ostrzega jednak, że unijne przedsiębiorstwa nie powinny znaleźć się w niekorzystnych warunkach konkurencji ze względu na to, że musiałyby wdrożyć nowe zasady wcześniej niż ich najwięksi partnerzy handlowi”. (tk)

Polityka konkurencji powinna odpowiadać nowym ambicjom UE

Należy dokonać przeglądu przepisów dotyczących łączenia przedsiębiorstw, przeciwdziałania praktykom monopolistycznym i kontroli pomocy państwa, tak aby służyły one ambicjom klimatycznym i cyfrowym Unii oraz przyczyniały się do osiągnięcia strategicznej autonomii. Będzie to wymagało ogromnych inwestycji. W dwóch nowych opiniach EKES wyjaśnia, jak taki przegląd przeprowadzić.

Debata przeprowadzona 19 maja na sesji plenarnej EKES-u dotyczyła dwóch nowych sprawozdań poświęconych polityce konkurencji i pomocy państwa w dziedzinie usług zdrowotnych i społecznych w zmienionej sytuacji na świecie.

W opinii „[Polityka konkurencji gotowa na nowe wyzwania](#)”, EKES wezwał Komisję Europejską, by dogłębniej niż kiedykolwiek zreformowała obecną unijną politykę konkurencji.

Środki podjęte w odpowiedzi na pandemię COVID-19, a następnie rosyjską agresję na Ukrainę w ogromnym stopniu pomogły przedsiębiorstwom, ale wymagają jeszcze poprawy. Należy również zadbać o to, by kryteria kwalifikowalności umożliwiały korzystanie z tych środków wszystkim sektorom i nie wykluczały przedsiębiorstw najbardziej dotkniętych trudnościami.

Jeśli chodzi o ogólne ramy prawa konkurencji, choć dostosowano je do szeregu wyzwań, to zmiany nie poszły wystarczająco daleko, jeśli chodzi o strategiczne cele UE, czyli transformację ekologiczną i cyfrową, a także zwiększanie odporności. EKES podkreślił, że ich realizacja wymaga ogromnych inwestycji publicznych i prywatnych oraz maksymalnego wsparcia.

Środki służące kontroli koncentracji i łączenia przedsiębiorstw niekiedy zdają się być przeszkodą w utrzymaniu konkurencyjności wobec Stanów Zjednoczonych i Chin. Przepisy dotyczące nadużywania pozycji dominującej niekoniecznie są dostosowane do nowych wyzwań ekologicznych i cyfrowych.

Proponujemy pewne dostosowania techniczne, aby ułatwić dostęp do wsparcia, ale również lepsze sposoby uwzględniania innowacji i rozwoju cyfrowego. Sformułowaliśmy również sugestie, aby umożliwić wszystkim sektorom, a nie tylko przemysłowi, czerpanie korzyści. Mam na myśli zwłaszcza sektor handlu i MŚP, powiedziała sprawozdawczyni **Emilie Prouzet**.

W drugiej opinii EKES wypowiedział się w sprawie **pomocy państwa w dziedzinie usług zdrowotnych i społecznych**.

*Pandemia COVID-19 pokazała, że systemy ochrony socjalnej i opieki zdrowotnej muszą być zdolne do szybkiego dostosowania się do wszelkich zmian, stwierdził sprawozdawca **Giuseppe Guerini** (Grupa „Różnorodność Europy”, IT). Środki, które proponujemy, pomogłyby uprościć i przyspieszyć udzielanie pomocy przez państwo.*

EKES zwrócił uwagę, że sektor ten ma niewielki wpływ na konkurencję transgraniczną. Usługi zdrowotne i społeczne są w większości organizowane lokalnie w obrębie poszczególnych krajów i zasadniczo korzysta się z nich tam, gdzie są świadczone. Pomoc państwa dla tego sektora nie powinna być traktowana jako zniekształcanie konkurencji.

Inna ważna propozycja dotyczy dozwolonego pułapu pomocy państwa. EKES uważa, że pułap zgłaszania pomocy Komisji (obecnie 500 000 EUR w ciągu trzech lat budżetowych), co uruchamia jednocześnie długotrwały i złożony proces, powinien być dla tych usług wyższy niż dla innych usług świadczonych w interesie ogólnym. Byłoby to uzasadnione ich rolą z punktu widzenia interesu publicznego, ograniczonym wpływem na handel transgraniczny i powrotem inflacji. (dm)

Zrównoważony charakter przemysłu opakowaniowego by?by punktem zwrotnym w ochronie planety

W opinii zaproponowanej przez Komisję Konsultacyjną ds. Przemian w Przemysle (CCMI) i przyjętej sesji plenarnej w maju Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) zaleca, by Komisja Europejska i rządy krajowe - w porozumieniu ze wszystkimi podmiotami w przemyśle opakowaniowym - podjęły w cyklu życia każdego produktu kroki niezbędne do zwiększenia zgodności sektora z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Większość ogromnej ilości materiałów opakowaniowych stosowanych obecnie do zapewnienia bezpieczeństwa, higieny, transportu, konserwacji, prezentacji i użycia wszelkiego rodzaju towarów - niezależnie od tego, czy są one przeznaczone do celów przemysłowych, budowlanych, systemów łączności czy konsumpcji indywidualnej - jest wytwarzana z włókien węglowych lub metalowych, których zasoby są ograniczone.

*Przyszłe prawodawstwo UE powinno skupiać się na całym cyklu życia produktów, by krzewić gospodarkę o obiegu zamkniętym. Dla zrównoważonej przyszłości zasadnicze znaczenie mają produkcja, konsumpcja i przetwarzanie odpadów w przemyśle opakowaniowym - stwierdził sprawozdawca opinii **Matteo Carlo Borsani**.*

W opinii zawarto wykaz preferowanych surowców: opakowanie wytworzone z włókien naturalnych oraz innych naturalnych materiałów może zapewnić wzrost oddzielony od zużycia zasobów. Materiały odnawialne są trwałe, atrakcyjne, nadają się do recyklingu i ulegają biodegradacji.

Zmienia się również percepcja konsumentów i ich sposób obchodzenia się z opakowaniami. Niezwykle istotne jest, by przemysł i konsumenci zmienili związane z nimi nawyki.

EKES apeluje również o nawiązanie w przemyśle opakowaniowym europejskiego dialogu społecznego z udziałem federacji pracodawców i związków zawodowych. Biorąc pod uwagę znaczenie opakowań we wszystkich sektorach gospodarki, w opinii podkreślono również potrzebę ustanowienia przez Komisję Europejską dorocznego forum ds. opakowań i odpadów opakowaniowych. Skupiałyby ono zainteresowane strony i przedstawiciele instytucji europejskich, których zadaniem byłoby monitorowanie wdrażania dyrektywy oraz określenie najlepszych praktyk w odniesieniu do przepisów dotyczących zrównoważonych opakowań. (ks/rl)

Przywrócenie zrównoważonych obiegu węgla: EKES popiera stanowisko Komisji Europejskiej

W opinii przyjętej na majowej sesji plenarnej Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) popiera komunikat Komisji Europejskiej w sprawie zrównoważonych obiegu węglowych i uważa, że wspólna polityka rolna (WPR) musi zapewnić ramy strategiczne torujące drogę do przejścia na gospodarkę niskoemisyjną w rolnictwie.

W odpowiedzi na pilną potrzebę działań w dziedzinie klimatu Unia Europejska ustanowiła w prawie swój cel, którym jest osiągnięcie neutralności klimatycznej w całej gospodarce do 2050 r. Aby osiągnąć ten ambitny cel, należy stworzyć zrównoważone i odporne na zmianę klimatu obiegi węgla poprzez kluczowe działania, takie jak recykling dwutlenku węgla ze strumieni odpadów, zrównoważonych źródeł biomasy lub bezpośrednio z atmosfery oraz zwiększenie skali rozwiązań w zakresie usuwania dwutlenku węgla, które wychwytyją dwutlenek węgla (CO₂) z atmosfery i składują go w perspektywie długoterminowej.

Rozwiązanie kwestii neutralności emisyjnej w Europie wymaga zarówno łagodzenia emisji gazów cieplarnianych i znalezienia alternatyw dla węgla kopalnego w sektorze gospodarczym, jak i zwiększenia liczby pochłaniaczy dwutlenku węgla – stwierdził sprawozdawca opinii, **Arnold Puech d'Alissac**. Dodał, że EKES popiera komunikat Komisji Europejskiej w sprawie obiegu węgla, w którym proponuje się dwa rozwiązania w zakresie usuwania i sekwestracji dwutlenku węgla: rozwiązania oparte na zasobach przyrody (znane jako uprawa sprzyjająca pochłanianiu dwutlenku węgla) i przemysłowe rozwiązania technologiczne.

EKES zachęca zatem Komisję Europejską do przyjęcia całościowego podejścia do tego tematu: zwiększenie liczby pochłaniaczy dwutlenku węgla i zastąpienie w jak największym stopniu węgla kopalnego będzie wymagało większej produkcji biomasy, co będzie miało wpływ na sektor gruntów. Sektor gruntów może odgrywać aktywną rolę w walce z globalnym ociepleniem, wpisując się w szerszy zakrojony proces przechodzenia ku zrównoważonemu systemowi żywnościowemu

Uprawa sprzyjająca pochłanianiu dwutlenku węgla powinna być postrzegana nie tylko jako szansa biznesowa, lecz także jako podstawowy element przyszłości europejskiego rolnictwa i sposób przeciwdziałania zmianie klimatu. Jednostki emisji dwutlenku węgla muszą wynagradzać za wykonaną usługę, a mianowicie sekwestrację dwutlenku węgla z atmosfery, lecz muszą również wspierać przechodzenie sektora rolnictwa do niskoemisyjności.

Komitet podkreśla także decydującą rolę WPR, która musi stworzyć ramy polityczne torujące drogę do przejścia na rolnictwo niskoemisyjne, tak by powodowało ono mniej emisji i sekwestrowało więcej. Zaznacza jednak także, że składowanie dwutlenku węgla nie powinno być warunkowością WPR, lecz wręcz przeciwnie – że należy stworzyć i wspierać odpowiedni rynek. EKES uważa, że rozwój sekwestracji dwutlenku węgla

będzie wymagał jasnych ram prawnych, wspólnych dla państw członkowskich, z uwzględnieniem różnic w poziomie inwestycji i wsparcia, które państwa członkowskie mogą zapewnić. (ks)

EKES stwierdza, że priorytetem są bezpieczne i przystępne cenowo dostawy energii

Niezależność energetyczna ma kluczowe znaczenie dla przyszłości Europy: UE musi jak najszybciej zabezpieczyć dostawy energii, niezależniąc się od rosyjskiego gazu i znacznie przyspieszając przestawienie się na czystą energię. Tak brzmi główny wniosek przyjętej na sesji plenarnej w maju opinii autorstwa Thomasa Kattniga, Aleny Mastantuono i Simo Tiainenena „REPowerEU: Wspólne europejskie działania w kierunku bezpiecznej i zrównoważonej energii po przystępnej cenie”.

EKES popiera komunikat Komisji Europejskiej w sprawie REPowerEU, który został przyjęty przez kolegium w tym samym dniu co opinia, i stwierdza, że odpowiada on celom Zielonego Ładu i europejskiej unii energetycznej. Ponadto we wniosku przedstawiono nowe działania mające na celu zwiększenie produkcji zielonej energii, dywersyfikację dostaw i zmniejszenie popytu na rosyjski gaz, co doprowadziło do znaczących wzrostów cen na rynku energii elektrycznej z powodu manipulacji na rynku.

Komitet ostrzega również, że UE musi zachować szczególną ostrożność, zastępując rosyjski gaz innymi zasobami, gdyż trzeba uwzględnić ich wpływ na środowisko oraz perspektywę uzależnienia się na nowo od państw trzecich, które nie podzielają europejskich wartości.

Obecna sytuacja geopolityczna wywołana przez rosyjską napaść na Ukrainę jeszcze bardziej wywindowała i tak już niebotyczne ceny energii, z którymi UE boryka się od kilku miesięcy. Niezwykle istotne jest zatem podjęcie natychmiastowych kroków w celu złagodzenia skutków wysokich cen dla europejskich gospodarstw domowych, rolników, przedsiębiorstw i przemysłu. (mp)

EKES wzywa do podjęcia bardziej konkretnych działań, by wspierać i chronić niezależnych białoruskich dziennikarzy

Od sierpnia 2020 r. autorytarny reżim Aleksandra Łukaszenki przeprowadza zmasowany atak na społeczeństwo obywatelskie, niezależnych dziennikarzy, blogerów i pisarzy w Białorusi. EKES

opublikował raport informacyjny na temat sytuacji mediów w tym kraju, w którym sformułował zalecenia dotyczące tego, jak pomóc białoruskim przedsiębiorstwom medialnym i dziennikarzom, którym udało się wydostać z kraju, oraz tym, którzy pozostali i walczą z reżimem.

Tatjana Babrauskienė, członkini EKES-u i sprawozdawczyni [raportu informacyjnego „Wspieranie niezależnego sektora mediów w Białorusi”](#), zaprezentowała go na majowej sesji plenarnej EKES-u, podkreślając znaczący wkład wyznaczonej ekspertki i niezależnej dziennikarki białoruskiej **Hanny Liubakowej** w przygotowanie raportu i stwierdzając, *jak ważne jest, by uznać podziwu godną pracę białoruskich dziennikarzy, którzy bardzo często narażają własne życie i swoje rodziny po to, byśmy mogli poznać prawdę. Naszym obowiązkiem jest ich chronić i wspierać.*

Z uwagi na to, że sytuacja mediów w Białorusi jest kwestią, która dotyczy całej Europy, EKES proponuje, by państwa członkowskie nie tylko nawiązały współpracę z białoruskimi niezależnymi agencjami informacyjnymi, ale pomogły im w rozpowszechnianiu i przekazywaniu wiadomości z tego kraju.

Raport informacyjny zawiera następujące konkretne zalecenia i stanowi globalny przykład wspierania wolności mediów w sytuacji kryzysowej:

- zniesienie wiz dla białoruskich dziennikarzy szukających schronienia przed represjami;
- utworzenie funduszy unijnych i krajowych w państwach członkowskich w celu wspierania białoruskich wolnych mediów i dziennikarzy;
- zapewnienie prawnego, finansowego i psychologicznego wsparcia dla represjonowanych dziennikarzy;
- integracja białoruskich niezależnych dziennikarzy w państwach członkowskich UE poprzez zatrudnienie lub stypendia;
- likwidacja biurokracji w uzyskiwaniu pomocy finansowej UE;
- udogodnienia informatyczne umożliwiające dostęp do internetu i narzędzi cyfrowych w celu obejścia cenzury.

[Młodzie? w regionie Ba?kanów Zachodnich potrzebuje konkretnych i przysz?o?ciowych strategii politycznych](#)

Uczestnicy zorganizowanego przez EKES wysłuchania nt. „Polityka na rzecz młodzieży na Bałkanach Zachodnich jako część planu innowacji dla regionu” potwierdzili znaczenie młodzieży dla

przyszłości Bałkanów Zachodnich. Zwrócili również uwagę na problem drenażu mózgów i na to, w jaki sposób przekształcenie tego zjawiska w „przepływ mózgów” może pobudzić wzrost gospodarczy i rozwój na Bałkanach Zachodnich.

Członkini EKES-u **Dragica Martinović Džamonja** stwierdziła: *Młodzi ludzie to bogactwo kluczowe dla rozwoju i podstawowy czynnik pokoju i stabilności.*

Wypowiadając się w podobnym tonie, **Andrej Zorko**, także członek EKES-u, dodał: *Młdzież nie powinna być przedmiotem projektu, ale aktywnym uczestnikiem kształtowania polityki.*

Dafina Peci, dyrektor Europejskiej Stolicy Młdzieży Tirana 2022 podkreśliła znaczenie młdzieży i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, omawiając prace Platformy Młdzieży Bałkanów Zachodnich działającej od wielu lat w sześciu krajach regionu.

Drenaż mózgów można przekształcić w pozyskiwanie mózgów

Nieodpowiednia edukacja, brak umiejętności, złe warunki zatrudnienia i ograniczone możliwości sprawiają, że młodzi ludzie nie mogą liczyć na dostatnią przyszłość.

Albert Hani, sekretarz generalny regionalnego biura ds. współpracy na rzecz młdzieży, powiedział, że 52% młodych chciałoby żyć gdzie indziej. *Jeśli rządy chcą przekonać młdzież do pozostania na miejscu, muszą pokazać, że działają, by zaspokoić jej potrzeby i uwzględnić jej priorytety.*

Milica Škiljević, kierowniczk projektów w Open School w Belgradzie, zwróciła uwagę na brak informacji o ścieżkach kariery zawodowej i perspektywach zatrudnienia.

Ognjen Marković, szef zespołu w Laboratorium Projektów na rzecz Młdzieży Bałkanów Zachodnich w Radzie Współpracy Regionalnej, omówił wartość dodaną udziału młdzieży, która może wnieść umiejętności i wiedzę fachową pod warunkiem, że będzie traktowana na równej stopie z decydentami politycznymi.

Inicjatywa dotycząca gwarancji dla młdzieży w regionie Bałkanów Zachodnich, przy udziale sieci młdzieży i podmiotów krajowych, mogłaby stanowić początek procesu reform, wzmacniając potencjał zatrudnienia wśród młodego pokolenia w regionie. (at)

Bieg dla Ukrainy

W imieniu EKES-u jego wiceprzewodnicząca **Giulia Barbucci** wzięła udział w 42. edycji brukselskiego biegu na 20 km, który odbył się 29 maja, wraz z przedstawicielami innych instytucji UE, w tym z przewodniczącą Parlamentu Europejskiego **Robertą Metsolą**.

Według Barbucci wydarzenie to ma istotną wymowę, zwłaszcza teraz. *Zwieńczony sukcesem brukselski bieg na 20 km, w którym uczestniczyło 33 000 obywateli europejskich i przedstawiciele instytucji UE, był ważnym przesłaniem pokoju i wyrazem jedności z Ukrainą – powiedziała.*

W tegorocznym biegu udział wzięło ponad 33 000 osób reprezentujących 137 narodowości, jak również 800 pracowników unijnych startujących w drużynie „Running for Europe” (Bieg dla Europy). Tak jak w 2021 r., bieg wygrał Belg **Amaury Paquet**, który przebiegł 20 km w czasie 1:00:01.

Tegoroczny bieg miał wykazać, że Unia Europejska jest zjednoczona z Ukrainą. Fundusze zebrane podczas tej imprezy zostaną przekazane Narodowej Organizacji Skautów Ukrainy na zakup żywności, lekarstw, śpiworów i innych niezbędnych artykułów, a także na koordynację wsparcia psychologicznego dla osób i społeczności dotkniętych konfliktem. (ehp)

AKTUALNOŚCI Z GRUP

Europejski akt w sprawie czipów – ważna inicjatywa i kilka otwartych kwestii

Heiko Willems, członek Grupy Pracodawców w EKES-ie

Półprzewodniki stanowią zasadniczy element wielu sektorów gospodarki i obszarów życia – zarówno dla przemysłu, jak i dla konsumentów. Są także niezbędne dla osiągnięcia celów zielonej i cyfrowej transformacji. Europejski akt w sprawie czipów, przedstawiony przez Komisję Europejską 8 lutego 2022 r., ma zapewnić Unii bezpieczeństwo dostaw, odporność i pozycję lidera w zakresie technologii i zastosowań półprzewodników.

Wzmocnienie europejskiego ekosystemu półprzewodników wymaga inwestycji prywatnych i znacznego wsparcia ze strony sektora publicznego. Dlatego w nadchodzących latach Komisja planuje zainwestować w ten sektor 43 mld EUR. Znaczna część budżetu zostanie jednak jedynie przesunięta z innych programów, zaś całość budżetu to zaledwie około jedna trzecia środków, które do 2025 r. na ten sam cel zamierzają uruchomić Chiny. Zarazem przyznawanie znacznej pomocy państwa może skutkować inwestycjami, które pod względem ekonomicznym nie utrzymają się i mogą mieć negatywny wpływ na rynek.

UE musi skoncentrować się też na potrzebach europejskiego przemysłu. Biegłość w zakresie produkcji elementów o niewielkich rozmiarach (< 10 nm) nie jest jedynym czynnikiem decydującym o sukcesie ekosystemu półprzewodników. Trzeba również wziąć pod uwagę mocne strony europejskiego przemysłu półprzewodników.

Łańcuch wartości półprzewodników należy do najbardziej zglobalizowanych. Dlatego tworzenie zamkniętego łańcucha wartości w każdej części świata nie miałoby sensu z ekonomicznego punktu widzenia. Szczegółowa analiza mocnych i słabych stron europejskiego ekosystemu półprzewodników ma raczej posłużyć jako punkt wyjścia do debaty na temat tego, jak ukierunkowane inwestycje mogłyby zwiększyć odporność Europy. Równolegle Unia powinna wzmocniać międzynarodowe partnerstwa w tym zakresie.

Jest to niezbędne na wypadek ewentualnych środków nadzwyczajnych o bardzo dalekosiężnych skutkach. Priorytetowe traktowanie zamówień dla sektorów krytycznych, programy wspólnych zakupów i kontrola wywozu to poważne ingerencje w rynek, które należy stosować tylko w sytuacjach wyjątkowych.

Na czerwcowej sesji plenarnej EKES będzie debatował o opinii na temat [europejskiego aktu w sprawie czipów](#) (INT/984).

Reagowanie na postulaty obywateli po Konferencji w sprawie przyszłości Europy

Grupa Pracowników w EKES-ie

Po roku intensywnej pracy mamy wreszcie zalecenia z Konferencji w sprawie przyszłości Europy. Zawierają one szereg **ambitnych propozycji** od obywateli z całej Europy, współpracujących z partnerami społecznymi i innymi organizacjami na rzecz bardziej sprawiedliwej i silniejszej Unii. Obywatelki i obywatele jasno stwierdzili, że Unia Europejska musi zrobić więcej w dziedzinach, które ich dotyczą, zwłaszcza w zakresie zwalczania nierówności i ubóstwa oraz przeciwdziałania zmianie klimatu i ochronie demokracji. Widać to choćby we włączeniu protokołu w sprawie postępu społecznego, co ma zagwarantować, że prawa socjalne i pracownicze będą traktowane na równi z czterema podstawowymi swobodami jednolitego rynku. Społeczeństwo chce również odważniejszej Europy, która działa na arenie międzynarodowej mówiąc jednym głosem, jest w stanie reagować na zmiany w środowisku i docierać do obywateli oraz staje się bardziej przejrzysta w swoich działaniach.

Cały ten wysiłek nie może jednak zakończyć się tylko deklaracją dobrej woli czy pustymi słowami. Najważniejsze są rzeczywiste działania następcze. Trzeba przygotować odpowiednią konwencję i zastanowić się, jakie stałe struktury uczestnictwa obywateli i obywateli warto utworzyć. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny szczególnie dobrze nadaje się do tego zadania. EKES, jako dom zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego i demokracji deliberatywnej w UE, musi zadbać o to, by ambitne propozycje obywateli przełożyły się na rzeczywistą politykę. Obywatelki i obywatele już udzielili odpowiedzi. Grupa Pracowników zorganizowała **konferencję wysokiego szczebla** z udziałem członkiń i członków na temat różnych zagadnień Konferencji, aby przedyskutować zalecenia i ewentualne dalsze działania. Chodzi o to, by nadać ciągłości całemu procesowi. Teraz pora na ruch instytucji. (prp)

Grupa Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego to nowa nazwa Grupy „Różnorodność Europy” EKES-u.

Grupa Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego w EKES-ie

18 maja 2022 r. **Grupa „Różnorodność Europy”** (Grupa III) w Europejskim Komitecie Ekonomiczno-Społecznym (EKES-ie) jednomyślnie postanowiła zmienić

swoją nazwę na „Grupa Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego”. Zmiana wchodzi w życie ze skutkiem natychmiastowym.

Séamus Boland, przewodniczący Grupy Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego, stwierdził: *Kryzys gospodarczy i finansowy, pandemia COVID-19, a obecnie wojna w Ukrainie pokazały, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego aktywnie przyczyniają się do odporności i zrównoważonego rozwoju naszych społeczności. Z powodzeniem reagują na wyzwania, chronią nasze europejskie wartości i mają zasadnicze znaczenie dla realizacji skutecznej polityki. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego są kluczowymi podmiotami na rzecz zrównoważonej przyszłości i należy je za takowe uznać.*

W tym kontekście Grupa postanowiła zmienić swoją nazwę, aby zapewnić zainteresowanym stronom większą jasność co do swojego składu i misji

Zmiana nazwy jest szczególnie aktualna w świetle publikacji [sprawozdania](#) końcowego z wyników Konferencji w sprawie przyszłości Europy. W sprawozdaniu proponuje się wzmocnienie istniejących struktur w celu lepszego odzwierciedlenia potrzeb i oczekiwań obywateli UE w procesie decyzyjnym, a w związku z tym wzmocnienie instytucjonalnej roli EKES-u oraz jego pozycji jako pośrednika i gwaranta działań na rzecz demokracji uczestniczącej, takich jak zorganizowany dialog z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i panelami obywatelskimi.

W trakcie kadencji 2020-2023 Grupa Organizacji Społeczeństwa Obywatelskiego koncentruje się na temacie „Ubóstwo a rola organizacji społeczeństwa obywatelskiego w jego zwalczaniu”.

Więcej informacji na temat Grupy można znaleźć na [stronie internetowej Komitetu](#).

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

[Bioróżnorodność: artyści przystępują do działania](#)

Nowe pokolenie artystów stawia różnorodność biologiczną i przyrodę w samym centrum swojej praktyki twórczej. Wystawa online pt. „Bioróżnorodność: artyści przystępują do działania” w doprawdy niepowtarzalny sposób unocznia związek między

ludźmi a przyrodą. Została zorganizowana we współpracy z prezydentką francuską w Radzie UE. Można ją oglądać od 20 maja do 20 czerwca br.

W internetowym projekcie artystycznym bierze udział pięcioro emblematicznych młodych artystów. Zostali wybrani przez francuską delegację w Europejskim Komitecie Ekonomiczno-Społecznym w uznaniu za to, że swoim dziełem zwracają uwagę społeczeństwa na te zagadnienia i wprowadzają je do dyskursu publicznego.

Uczestników wyłoniono spośród 21 laureatów nagrody *Planète Art Solidaire* (Planeta Sztuka Solidarna), przyznanej w 2021 r. przez organizację non-profit [Art of Change 21](#). Na tej całkowicie wirtualnej wystawie można zobaczyć po jednej pracy każdego artysty. Poszczególne eksponaty towarzyszy objaśniający komentarz artysty oraz krótki film wideo, w którym twórca opowiada o swojej działalności. (ck)

Zespół redakcyjny

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Współautorzy tego wydania

Amalia Tsoumani (at)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinacja

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adres

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny
Budynek im. Jacques'a Delorsa, 99 Rue Belliard,
1040 Brussels, Belgium
tel. (+32 2) 546.94.76
e-mail: eescinfo@eesc.europa.eu

„EKES info” ukazuje się dziewięć razy do roku podczas sesji plenarnych Komitetu. „EKES Info” jest dostępne w 23 językach.

„EKES info” nie stanowi oficjalnego zapisu prac EKES-u. Po informacje tego typu należy sięgać do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej i innych publikacji Komitetu.

Powielanie naszych materiałów – z podaniem źródła „EKES info” – jest dozwolone (prosimy o przesłanie linku redaktorowi naczelnemu).